

[Jacob Sørensen.]

borgerne så lille og smal som muligt, og det mener jeg vi kan opnå på mange forskellige måder.

Jeg er som ministeren og som hr. Ove Hansen noget skeptisk over for, om dette, at man giver ret til at kræve en folkeafstemning, er den rigtige vej.

Sagen er jo den, at hvis man går ind for folkeafstemning i en lang række tilfælde, uden at det kommer til at blive gældende, idet der her jo kun er tale om en vejledende afstemning, som kan kræves af et lille mindretal, eventuelt et lille antal vælgere, så kan vi godt derved bevæge os ud i noget, der er u hensigtsmæssigt, og som vil virke forkert. Det må være en regel, at man kan appellere til folks indsats i forbindelse med en afstemning, idet et flertal kan bestemme, at man ønsker en vejledende afstemning, men hvis det skal gøres ofte, og hvis det skal kunne kræves af et mindretal, så mener jeg nu alligevel, at vi vil ødelægge ideen i folkeafstemninger, hvis vi ikke efterkommer resultatet. Og efterkomme resultatet kan man selvfølgelig, men man kan ikke pålægge et flertal i et byråd, som har det egentlige ansvar, at skulle rette sig efter en vejledende afstemning. Alene heri ligger der en konflikt mellem det ønskelige og det, der kan opnås, tror jeg.

Endelig er der det at sige, at ordningen vil være meget svær at bringe til verden, fordi der kun er en lille del af forslagene, hvorom det kunne være rimeligt at foretage en afstemning. Sagen er nemlig den, at en meget væsentlig del af et byråds beslutninger går ud på at dele sol og vind lige mellem områder eller beboere i kommunen, f. eks. spørgsmålet om forsyning med institutioner af forskellig karakter rundt omkring i kommunen. Det kan man naturligvis ikke bringe til en afstemning, som skal have betydning. Det er en rimelighedsbetragtning, som det ansvarlige byråd til enhver tid må vurdere.

Hvis der er tale om en ting, som der kun skal være én af i kommunen, så er hele kommunen naturligvis fælles om det, men så må man altså også give borgerne klar besked om, hvad konsekvensen af afstemningen er. Hvad er alternativet til det forslag, som byrådet eller flertallet i byrådet arbejder med? Det vil sige, at der skal en kolossal informationstjeneste til, for at man med

rimelighed kan overlade en sådan sag til en afstemning, som skal følges — og vi må stadig væk forudsætte, at hvis ikke man vil gøre det i videst muligt omfang, så kommer vi ud i noget forkert.

Vi er sådan set enige om, at vi vil medvirke til at forbedre forholdet mellem byråd og borger og i øvrigt også mellem amtskommunernes bestyrelse og borgerne, men vi er skeptiske over for det foreliggende forslag. Vi er villige til at drøfte det i et udvalg, men jeg er enig med ministeren i, at når vi har et udvalg siddende og arbejde med sagen, var det måske lige så hensigtsmæssigt, at vi afventede resultatet dér.

Jytte Røge (FP):

Hvis vi går en 25-30 år tilbage i tiden — det var dengang postbudet kom 2-3 gange om dagen og morgenmælken stod foran døren — da havde vi det, vi i dag kalder for det nære samfund. Kommunen var ikke større, end man kunne overskue den. Man kendte dem, der betød noget i byen, og borgmesteren kunne man træffe på gaden, hvor han stod og talte med borgerne. Man betalte sin skat, sædvanligvis uden større glæde, men den slugte dog højst ca. en fjerdedel af indtægten. Betalte man meget i skat det ene år, ja, så kunne man til gengæld glæde sig til næste år, for da kom man næsten ikke til at betale noget, idet betalte indkomstskatter kunne trækkes fra på selvangivelsen. Desuden havde man den trøst, at man kun betalte skat 8 gange årligt.

Jeg tror faktisk ikke, at borgerne dengang gik så højt op i, hvad skattekroneerne egentlig gik til. Man havde tillid til sin borgmester og kommunalbestyrelse og regnede som en selvfølge med, at disse forvaltede borgernes skattekrone til nødvendige og fornuftige formål.

Efterhånden steg skatterne, først langsomt i slutningen af 1950'erne og begyndelsen af 1960'erne, siden med voldsom fart, idet man først afskaffede skattefradragsretten for derefter at indføre kildeskatten. Samtidig fandt en voldsom vækst sted i den offentlige sektor. Der blev bygget store, flotte centralskoler, der lå temmelig ucentralt, så børnene måtte transporteres i skolebusser. Der blev bygget fine biblioteker med diverse foredragssale, så også kulturen kunne nyde fremme.